שליטה ישראלית בציר פילדלפי חיונית למניעת התחמשותם של גורמי טרור ברצועה

written by מכון משגב | 16.07.2024

עיקרי העמדה

1. שליטה ישראלית בציר פילדלפי נדרשת לשם השגתן של שתיים ממטרות המלחמה: **שלילת היכולות הצבאיות והשלטוניות של חמאס ומניעת הפיכתה של עזה לבסיס טרור בעתיד**. ויתור על השליטה בציר יתפרש **כהישג של חמאס, יאפשר לו להתחמש מחדש ויחזק את סיכוייו לשרוד ככוח השולט ברצועה בתום המלחמה**. לעומת זאת, אובדן השליטה של חמאס על הציר הזה יהווה **חלק משמעותי במחיר שארגון הטרור משלם** על הטבח ב-7/10 **וצעד חשוב נוסף בדרך להכרעתו**. זהו מסר גם **לחיזבאללה.**

2. שליטה ישראלית בציר פילדלפי חיונית **למניעת התחמשותם של גורמי הטרור ברצועת עזה, ביחוד לאחר הידלדלות מלאי האמל"ח שברשותם**. השתלטות צה"ל על הציר ועל מעבר רפיח, מעמידה בפני מדינת ישראל הזדמנות **לשלוט בצינור החמצן העיקרי של חמאס** ושאר גורמי הטרור ברצועה, שדרכו עוברים לא רק נשק ואמצעי ייצור, אלא גם שליחים, מאמנים, מומחים ואמצעים ייחודיים, גם במעורבותה של איראן.זוהי הזדמנות **לתקן גם את אחת החולשות היסודיות שהשפיעה על המציאות הביטחונית ששררה ברצועת עזה בשני העשורים האחרונים וליישם את העיקרון "נגן על עצמנו בעצמנו".**

3. תהליכי ההתעצמות וההתחמשות מתנהלים הרחק מעין הציבור, בקצב איטי **ותוך כרסום זוחל בנחישותו של הגורם האוכף**, הן משום מורכבות הטיפול בהם והן בשל ההסתגלות אליהם (תסמונת "הצפרדע המתבשלת"). לכך תורמת גם ההנחה שפעילות זו היא חלק מבניין הכוח של האויב שהסיכון ממנו הוא עתידי ולא מיידי. **מכאן, החשיבות כי המדינה תגבש לאיומים אלה פתרונות נוקשים אשר יחזיקו מעמד לאורך זמן ולא ייִשָּׁחקו עם השנים.**

4. מכשול ואמצעים טכנולוגיים לגילוי אינם מספיקים כדי למנוע הברחות! בנוסף להם נדרשת **יכולת מבצעית עצמאית וזמינה, שתוכל לפעול בשטח** ולסכל את הניסיונות שייעשו. הסתמכות על גורמים בינלאומיים ומדינות אחרות, כחלופה לכך, **לא הוכיחה את עצמה לאורך השנים ואין להניח כי הפעם זה יהיה שונה.**

5. ויתור על השליטה בציר פילדלפי, שהושגה לאחר המחיר הנורא שישראל שילמה, היא **צעד כמעט בלתי הפיך**. אם ישראל תיסוג ממנו **היא תתקשה בעתיד לגייס את הלגיטימציה (מבית ומחוץ) לחזור ולשלוט בו.**

6. ויתור על השליטה בציר זה והסתמכות על גורמים בינלאומיים יעמידו בעתיד את ישראל בפני לחצים **לאמץ גישה דומה גם ביחס ליו"ש ולגבול המזרחי עם ירדן.**

7. שליטה ישראלית בציר פילדלפי טומנת בחובה אתגרים רבים לישראל: מדיניים, משפטיים ומבצעיים. קשה לאמוד את מחיריהם של אלו ולהעמידם כנגד מחיר ויתור השליטה עליו. ברי כי **עצם הנוכחות בציר מציבה את ישראל בעמדת כוח שמאפשרת לה ליצור פתרונות משופרים לאתגרים הללו**. כך לדוגמה, ככל שנדרשות עבודות הנדסיות כדי לשפר את התנאים המבצעיים ולהקטין את הסיכונים לביטחון כוחות צה"ל לאורך הציר, זהו העיתוי המתאים לכך.

8. להערכתנו, עמדה נוקשה של ישראל בסוגיה זו עשויה לסייע גם בהעצמת הלחץ הפנימי בחמאס לרעיונות שיקדמו פתרון שלם לסוגיית שחרור החטופים.

נכתב ע"י מאיר בן שבת, רונן לוי (מעוז), אל"מ במיל' פרופ' גבי סיבוני, תא"ל במיל' יוסי קופרווסר, משה פוזיילוב, רותי פינס-פלדמן, אשר פרדמן, ואלי קלוטשטיין.